ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶԻ ԲՈՒԺԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆԻ

Հայաստանի Հանրապետության Կոտայքի մարզի Բուժական համայնք
ՀՀ, Կոտայքի մարզ, գ.Բուժական, (093)540802, bujakanhamaynq@mail.ru

Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ

12 դեկտեմբերի 2016թվականի N 46-Ն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶԻ ԲՈՒԺԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ 2017-2021 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Համաձայն <<Տեղական ինքնակառավարման մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով համայնքի ավագանին՝ **որոշում է**.

1. Հաստատել Հայաստանի Հանրապետության Կոտայքի մարզի Բուժական համայնքի 2017-2021 թվականների զարգացման ծրագիրը համաձայն հավելվածի:

Կողմ -7 Դեմ -0 Ձեռնպահ -0

1. ԴԱՎԹՅԱՆ ՎԱՀԱՆ
2. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ ԳՐԻԳՈՐ
3. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ ՋՈՀՐԱԿ
4. ՂԱԶԱՐՅԱՆ ԳԵՎՈՐԳ
5. ՄԵԼՔՈՆՅԱՆ ՀԱՄԼԵՏ
6. ՆԱԶԱՐՅԱՆ ԵՐՋԱՆԻԿ
7. ՍԱՄՍՈՆՅԱՆ ԳԵՆԱԴԻԿ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝ ԿԱՐԵՆ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

Հավելված
հաստատվել է համայնքի ավագանու
12.12.2016թ.թվի 46 Ն որոշմամբ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶ

ԲՈՒԺԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ

2017-2021 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ

ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Մշակվել է`համայնքի ղեկավարին կից գործող ,Բուժական համայնքի զարգացման քառամյա ծրագրի և տարեկան բյուջեի կառավարման խորհրդակցական մարմնի և կողմից

Ներկայացվել է` համայնքի ղեկավար Կարեն Գալստյանի կողմից

Հաստատվել է`համայնքի ավագանու 12.12.2016թ.թիվ 46- Ն որոշմամբ

Գ. Բուժական 2016թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.**ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ՈՂՋՈՒՅՆԻ ԽՈՍՔ**……………………………………………………….……..

2.**ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ**..

3. **ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ ԵՎ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ** ....

4. **ՀԶԾ-Ի ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄ**………………………………………………………………………...

5. **ՀԶԾ-Ի ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ**……………………………………………………………………………

6. **ԵԶՐԱՓԱԿՈՒՄ**..

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻՂԵԿԱՎԱՐԻՈՂՋՈՒՅՆԻԽՈՍՔԸ

[redacted] *ՀՀԿոտայքի մարզի Բուժական համայնքի 2017-2021թթ. զարգացման ծրագիրը (այսուհետ՝ ՀԶԾ)մշակելիս հաշվի է առնվել, որհամաձայն 2015 թվականիդեկտեմբերի 6-ինփոփոխված ՀՀ Սահմանադրության 181-րդհոդվածի, ՏԻՄ-երը՝համայնքի ավագանին և համայնքի ղեկավարը, ընտրվում են հինգ տարի ժամկետով,և 210-րդհոդվածի, ,Տեղականինքնակառավարմանմասինե ՀՀ օրենքը պետք է համապատասխանեցվի Սահմանադրությանը և ուժի մեջ մտնի 2017 թվականի հունվարի1-ից:Հաշվի առնելով այդպ ահանջները՝ մշակվել է համայնքի զարգացման այլ ծրագիր:*

ՀԶԾ-նմշակվելէ՝հիմքընդունելով ,Տեղականինքնակառավարմանմասինե ՀՀ օրենքով սահմանված՝տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավասություններն ու լիազորություններընրանց գործունեության բնագավառներում (ոլորտներում),ՀԶԾ ի մշակման և կառավարման վերաբերյալ համապատասխան հոդվածների դրույթները, ինչպես նաև Կոտայքի մարզպետի կողմից ներկայացված համայնքի զարգացմա նծրագրի մշակման մեթոդական ուղեցույցը:Ներկայացվող ՀԶԾ-նառաջիկա հինգտարիների համար հանդիսանալու է Բուժական համայնքի զարգացման հիմնական փաստաթղթերիցմեկը: ՀԶԾ-ի բովանդակությունը պայմանավորված է համայնքի ռեսուրսային (մարդկային, գույքային, ֆինանսատնտեսական, տեխնիկականևայլ) հնարավորություններով,համայնքային ծրագրերի իրականացման և ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների և ենթակառուցվածքների առկայությամբ: ՀԶԾ-ում հնարավորինս հաշվի են առնվել համայնքի հանրային ծառայությունների մատչելիության և հասանելիության, նոր ծառայությունների մատուցման և դրանցով պայմանավորված լրացուցիչ ծախսեր առաջանալու խնդիրները: ՀԶԾ-ն մշակելիս որպես կողմնորոշիչ են դիտարկվել համայնքի զարգացնելու անհրաժեշտությունը, համայնքի տարածքում տնտեսական գործունեության խրախուսման առկա հնարավորությունները, տնտեսության տարբեր ճյուղերի զարգացման (հատկապես՝արտադրական կազմակերպությունների, փոքր և միջին բիզնեսի և այլնի) հնարավորությունները, արդյունավետ կառավարման իրականացումը: Վեր հանված հիմնախնդիրների հիման վրա, ելնելով ,Տեղական ինքնակառավարման մասինե ՀՀօրենքի պահանջներից, համայնքի ղեկավարը՝ համայնքի աշխատակազմի և Բուժականի գյուղական համայնքի ավագանու 2016թվականի ապիլի 29-ի N 26-Ն որոշմամբ ստեղծված համայնքի ղեկավարին կից գործող,Բուժական համայնքին կից խորհրդակցական մարմնի (ԽՄ) հետ միասին մշակեվլ է համայնքի 2017-2021թթ. ՀԶԾ-ն, որը քննարկվել և հաստատվել է համայնքի ավագանու կողմից և դրվել է գործողության մեջ: Համայնքի 2017-2021թթ. ՀԶԾ-ում ներառված են Բուժական համայնքի համայնքի տարածական զարգացումը սահմանող՝քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի մշակմանկամ դրանց փոփոխման (լրացման) մասին դրույթներ, շրջակա միջավայրի պահպանմանն ուղղված նախատեսվող միջոցառումներ, համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ, աղետների ռիսկերի կառավարման և քաղաքացիական պաշտպանության հիմնական մոտեցումներ, համայնքի կոմունալ ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված միջոցառումներ : ՀԶԾ-ններառումէնաևԲուժականհամայնքիղեկավարի և ավագանու անդամների նախընտրական ծրագրերի բաղադրիչները: Այն Բուժական համայնքի ներդաշնակ և համաչափ զարգացման, Բուժականի բնակիչների բարեկեցության ապահովման

համար առաջիկա հինգ տարիներին ընդունված ծրագիր է, որը հանդիսանալու է համայնքի ամենօրյա փաստաթուղթը:
ԽՄ-ը, փաստաթուղթը մշակելիս, հատուկ ուշադրություն է դարձրել և ձգտել, որպեսզի այն հնարավորինս համահունչ լինի գործողության մեջ դրված ՀՀ ռազմավարական, մարզային և տարածաշրջանային զարգացման ծրագրերին՝ ակնկալելով ՀՀ պետական կառավարման մարմինների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների հետ լիակատար փոխըմբռնում ՀԶԾ-ում ներկայացված խնդիրների առնչությամբ և արդյունավետ համագործակցություն դրանց լուծման գործում:

2.ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

2.1 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Բուժականը տարածվել է Ծաղկունյաց լեռնաշղթայի հարավային վերջավորության պռնկին, Արա լեռան հանդիման: Երեք կողմից անտառապատ, ծաղկափթիթ լեռներ ու բլրաշարքեր են, իսկ դիմացը ծավալվում է Արարատյան դաշտի կապույտ հեռաստանը՝ հորիզոնը փակող Մասիսների սպիտակափառ գագաթներով:
Պատմում են, իբր շրջգործկոմի նախագահ Մեսրոպ Իսահակյանը մի անգամ Երևանից ձիով տեղափոխվելիս տեղատարափի տակ է ընկնում ու հազիվ իրեն գցում է այստեղ: Գիշերը լուսացնում է տաք թոնրի շուրթին, կրկնված դողերգքով, տենդի մեջ զառանցելով: Իսկ առավոտը ողջ-առողջ գյուղամեջ է դուրս գալիս: Այդ օրվանից քարտուղարը հրամայում է շրջաբերականների ու գրությունների վրա Բաբաքշի օտարամուտ անվան փոխարեն գրել Բուժական:
Սովետական կարգերից առաջ Բաբաքշին թուրքաբնակ էր: Թուրքեր էին ապրում նաև նրա շրջակա գյուղերում, որոնց անուններն են միայն հիմա մնացել որպես Բուժականի հանդամասեր՝ Քյալաշքյանդ, Յուղաբլու, Սուտլի, Քիրաշլի, Ահմադխան և այլն: Շատ հնում, իհարկե հայերն են ապրել այստեղ: Սա Նիգ գավառի ամենածաղկուն մասն էր՝ իր հռչակավոր վանքերով: Բուժականից երկու-երեք կիլոմետր հյուսիս, լեռնալանջի անտառում մինչև հիմա էլ մնում է Թեղինյանց հազարամյա վանքը: Պատերն ու գմբեթը կիսաքանդ են, բայց կանգուն մնացած սյուներն ու խոյակները ցույց են տալիս նրա վաղեմի փառքը:
Բուժականի մյուս պատմամշակութային կենտրոնը գյուղից մեկ-երկու կիլոմետր արևելք գտնվող սուրբ Մարիամ Աստվածածին վանքն է, որից, բազում արհավիրքների պատճառով, ցավոք մեզ է հասել միայն վանքի հարավային պատը, որը սակայն մեզ հնարավորություն է տալիս պատկերացնել նրա երբեմնի գեղեցկությունն ու շքեղությունը:
Գյուղի նոր պատմությունն սկսվում է հազար ինն հարյուր քսաներկու թվականից: Մինչ այդ գյուղն անմարդաբնակ էր: Քսաներկու թվականից գյուղը վերաբնակվեց պատմական Հայաստանի տարբեր գավառներից՝ Մուշից, Բասենից, Ղարսից, Էրզրումից ինչպես նաև Պարսկաստանի Խոյ գավառից գաղթած հայերով:
Բուժականի ներկայիս տարածքում գտնվող յոթ գյուղերը ռուս-թուրքական պատերազմից հետո բնակեցվել են թուրքերով, որոնք չկարողանալով դիմակայել բնակլիմայական անբարենպաստ պայմաններին, աստիճանաբար լքել են իրեց բնակավայրերը: Սակայն այդ բնակավայրերը նախկինում նույնպես բնակեցված են եղել հայերով, ովքեր անջնջելի հետք են թողել իրենց ստեղծած մշակութային արժեքներով որոնց. մեծ մասը ավերվել են թուրքերի ոտնըձգությունների պատճառով :

Ուշագրավ է այն հանգամանքը, որ այն նույն տարածքում, որտեղ թուրքը չկարողացավ պահպանել իր գոյությունը,հայը ոչ միայն հարմարվեց այդ պայմաններին, այլ ապրեցրեց ու ծաղկեցրեց հողը, և իր աշխատասիրության ու նվիրվածության շնորհիվ այժմ գյուղում հասունանում են ծիրանը, դեղձը, բալը, ընկույզը և այլ մրգեր ու հատապտուղներ, որոնց մասին նախկինում չէին էլ մտածում:
Գյուղի կենտրոնում վեր է խոյանում Հայրենական Մեծ պատերազմում զոհվածների հիշատակը հավերժացնող հուշարձանը: Հայրենական Մեծ պատերազմին գյուղի բնակիչներից մասնակցել են հարյուր հիսուն երկու հոգի, որոնցից յոթանասունվեցը չեն վերադարձել: Բուժական գյուղից մոտ հարյուր հիսուն երիտասարդներ մասնակցել են նաև Արցախի ազատագրական պայքարին, որոնք ակտիվորեն մասնակցել են գրեթե բոլոր շրջանների ազատագրմանը: Արցախյան ազատամարտում զոհվել են հինգ ազատամարտիկներ, որոնց փառքը հավերժացնող հուշակոթողը կանգնեցված է իրենց պապերի՝ Հայրենական Մեծ պատերազմում զոհվածների հուշարձան կոթողի կողքին, նույն պատվանդանին:
Ներկայիս Բուժականը թևակոխել է զարգացման նոր փուլ: Աստիճանաբար կյանքի են կոչվում տարիների առաջ կիսատ մնացած ծրագրերն ու նպատակները,նորօրյա շնչով: Դրա վառ վկայություն են նաև վերջին տարիներին շահագործման հանձնված մայրաքաղաքին միացնող նոր ավտոճանապարհը և նորակառույց բուժամբուլատորիան:

Աղյուսակ 1.
Համայնքի մշտական բնակչության, տնային տնտեսությունների ցուցանիշները (01.10.2016 **թ. դրությամբ**)

Հ/Հ	Ցուցանիշները	Մարդ
1.	Բնակչության թվաքանակը, մարդ	1819
2.	Տնային տնտեսությունների թվաքանակը	407
2.1	այդ թվում՝ ժամանակավոր կացարաններում /վագոն, տնակ/ բնակվող	2
2.2	կիսակառույց տներում բնակվող	-
3.	Ընտանեկան նպաստ ստացող ընտանիքների քանակը	42

Համայնքի բնակչության 50.2% կազմում են տղամարդիկ և 49.8% կանայք: Համայնքի բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմը ներկայացված է աղյուսակ 2-ում:

Աղյուսակ 2.
Համայնքի բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմի ցուցանիշները (01.01.2016 **թ. դրությամբ**)

Հ/Հ	Ցուցանիշները	Ընդամենը	Կանայք	Տղամարդիկ
1.	Համայնքի բնակչության թիվը, այդ թվում՝	1819	906	913
	մինչև 1 տարեկան	17	11	7
	1-2 տարեկան	38	20	18
	3-4 տարեկան	53	22	31
	5-6 տարեկան	45	20	25
	7-10 տարեկան	62	25	37
	11-14 տարեկան	77	30	47
	15-17 տարեկան	73	41	32
	18 և ավելի տարեկան	1065	747	718
2.	Կենսաթոշակառուներ (ներառյալ հաշմանդամներ) այդ թվում՝	210	114	96
	Տարիքային և աշխատանքային			
3.	Միակողմանի ծնողազուրկ երեխաներ			
4.	Երկկողմանի ծնողազուրկ երեխաներ		-	
5.	Հաշմանդամ երեխաներ	5	0	5
6.	Խնամակալության հանձնված երեխաներ	1	1	0
7.	Հայրենական մեծ պատերազմի մասնակիցներ	0	-	

8.	Արցախյան պատերազմի մասնակիցներ	18	0	18
9.	Յաշմանդամներ	2	0	2
10.	Ձբաղվածներ	49	23	26
11.	Գործազուրկներ			
12.	Ընտանեկան նպաստների պետական համակարգում գրանցված ընտանիքների թիվը	45	12	33
13.	Արցախյան պատերազմում զոհվածների ընտանիքների թիվը	5		

Գործազուրկների մեծամասնություն նրկազմում են կանայք:
Տղամարդկանց աշխատունակ մի մասը զբաղված է արտագնա աշխատանքով:

2.2 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍՈՑԻԱԼ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ

Բուժական գյուղական համայնքի ավագանու 2015 թվականի դեկտեմբերի 17-ի N 45-Ն որոշմամբ հաստատված 2016 թվականիբյուջեն եկամտային մասով կազմելէ **–40032.9**---- հազար դրամ, ծախսերի գծով՝ ---**40032.9**--- հազար դրամ, իսկ դեֆիցիտի գծով՝ --**0**----- հազար դրամ: Բուժական գյուղական համայնքի ավագանու 2016 թվականի հունվարի 15-ի թիվ 03-Ն որոշմամբ 2016 թվականիբյուջեն (ճշտված բյուջե) եկամտային մասով -----**40032.9**----- հազարդրամ, ծախսերի գծով՝ -**40032.9**------- հազար դրամ, իսկ դեֆիցիտի գծով՝ ---**0**------ հազար դրամ: 2016թվականի բյուջեի եկամուտների մեջ համայնքի սեփական եկամուտների բաժինը կազմում է **21.3**՝ ----------հազար դրամ:

Համայնքը նախկինում ունեցել է անասնապահական և գյուղատնտեսական բավականին զարգացած տնտեսություն,սակայն ներկայումս կտրուկ նվազել է մանր եղջերավոր անասունների գլխաքանակը,որը հավանաբար պայմանավորված է բրդի սպառման խնդրի հետ:Անկում է ապրում նաև գյուղատնտեսությունը:Տարեցտարի նվազում են գյուղատնտեսական վարելահողերի ցանքատարածությունները: Պատճառը ցածր բերքատվությունն է,որը հիմնականում պայմանավորված է ոռոգման ջրի բացակայությամբ,ինչպես նաև գյուղատնտեսության համար անբարենպաստ կլիմայով, համայնքում առկա մեքենապարկի գերմաշվածությամբ, հակակարկտային կայանքների բացակայությամբ:

Բնակչության հիմնական զբաղմունքը անասնապահությունն ու գյուղատնտեսությունն են:

Բուժական համայնքը հարուստ է պատմամշակութային հուշարձաններով: Հատկապես հայտնի են Թեղինյաց վանքը և Սուրբ Մարիամ եկեղեցին:

Համայնքում գործում են միջնակարգ կրթության մեկ հաստատություն՝ հիմնական դպրոց՝

,

- ✓ «Բուժանիհիմնականդպրոց» ՊՈԱԿ:

դպրոցն ունի 2 մասնաշենք, որոնցից երկուսն էլ հիմնանորոգված են: Դպրոցը ապահովվածէ էլեկտրական ջեռուցմամբ: Հիմնական դպրոցում գործում է շախմատի խմբակ:

Համայնքում գործում են նախադպրոցական կրթության մեկ հաստատություն՝ նախակրթարան

նախակրթարան վերանորոգված է, ապահովված է անհրաժեշտ գույքով և սարքավորումներով , ջեռուցման համակարգով:
նախակրթարանը աշխատում է կանոնակարգված ռեժիմով,
Մարզադաշտըևսգտնվումէշատանմխիթարվիճակում ,
Աղյուսակ 3-ում ներկայացված է վերը նշված ուսումնական հաստատություններում աշխատողների և ուսուցանվող երեխաների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

Աղյուսակ 3. Բուժական համայնքի հանրակրթական դպրոցի, նախադպրոցական և, հաստատության վերաբերյալ ցուցանիշներ

Հ/հ	Հաստատության անվանումը	Աշխատողների թիվը	Սովորողների թիվը
1.	Բուժականի Գ.Ղարիբյանի անվան դպրոց ՊՈԱԿ	23	196
2.	նախակրթարան	2	35

Բուժական համայնքում գործում է առողջապահական մեկ՝ «Բուժականի բժշկական ամբուլատորիա» ՀՈԱԿ-ը: Ամբուլատորիան պատկանում է Բուժական համայնքին:Ամբուլատորիան մատուցում է բժշկական ծառայություն համայնքի բնակչությանը : Ամբուլատորիայի շենքը գտնվում է բարվոք վիճակում, ապահովված է ջեռուցման համակարգով, սակայն արդիական բժշկական սարքերով համալրման կարիք ունի:

2.3 ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ ԾՐԱԳՐԵՐ

Բուժական համայնքի նախկին մանկապարտեզի շենքի որոշ հատված համայնքի բյուջեյի միջոցներով իրականացվում է վերանորոգման աշխատանքներ 2017թ.-ից կծառայի Բուժական համայնքի ազգաբնակչության համար ,որպես հանդիսությունններին սգո արարողությունների (ճաշկերույթների) սրահ:

2.4 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՒ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄՆԵՐ

Համայնքի ֆինանսական իրավիճակը վերլուծելիս պետք է հստակ տարանջատել՝

- համայնքի բյուջեն (եկամտային և ծախսային մասերով),
- ծրագրերի իրականացման համար համայնքներին հասանելի այլ միջոցներ (աղբյուրներևծախսայինուղղություններ):

Ֆինանսական կանխատեսումներ ըպետք է արվեն 5 տարվա կտրվածքով և համեմատվեն ելակետային տարվահետ (ՀԶԾ կազմման տարվան նախորդող տարվա փաստացի և տվյալ տարվա կանխատեսվող արժեքներ): Հստակ պետք է բացահայտել, թե ինչի հիման վրա են արվել կանխատեսումները:
Հնարավորինս կիրառել տեքստային և աղյուսակային ներկայացում:
Խոշորացված համայնքների դեպքում եկամուտներն ու ուղղակի ծախսերը ներկայացնել ըստ բնակավայրերի:
Ծավալի նկատմամբ սահմանափակում չկա, սակայն պետք է հիշել, որ համայնքիբյուջեն առանձին փաստաթուղթ է և կարիք չկա այն նույնությամբ ներառելու ՀԶԾ-իմեջ:

Համայնքի բյուջեի մուտքերը, կարելի է ասել, ձևավորվում են բացառապես վարչական բյուջեի միջոցների հաշվին: Համայնքում գալիք հինգ տարիներից միայն 2019թ. է նախատեսվում ոչ ֆինանսական ակտիվների իրացումից մուտքերի ստացում, այն էլ փոքր գումարի չափով: Վարչական բյուջեի եկամուտները ձևավորվում են սահմանափակ թվով եկամտատեսակների՝հարկերի, տեղական տուրքերին գույքի վարձակալությունից եկամուտների հաշվին: Համայնքի բյուջեի կանխատեսվող եկամուտների մեծ մասը (2016թ.՝ 81.3%, 2017թ.՝ 74.1%, 2018թ.՝ 75.7%, 2019թ.՝ 74.4%, 2020թ.՝ 76.5%,) ձևավորվում են պետական բյուջեից համայնքներին տրամադրվող ֆինանսական համահարթեցման դոտացիաների հաշվին (աղյուսակ4):
Քանի որ համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասում մուտքեր գրեթե չեն կանխատեսվում, ապա պլանավորվող հինգ տարիների կապիտալ ծախսերը մեծամասամբ կիրականացվեն համայնքի բյուջեի վարչական մասի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումների և տարեսկզբի ազատ մնացորդի հաշվին:

Աղյուսակ 4. Համայնքի 2015-2016թթ. բյուջեի մուտքերի ցուցանիշները և 2017-2021թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումը

հազար դրամ

Հ/հ	Մուտքերի անվանումը	2015թ. փաստ	2016թ. փաստացի 01.10.2016	2017թ. կանխ.	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.	2020թ. կանխ	2021թ. կանխ
	ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՄՈՒՏՔԵՐ՝ ԸՆԴԱՄԵՆԸ (I+II+III)*	37152.6	29460.3	40261.2	40867.5	42448.7	42861.2	43162.2
I.	**ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ** (1+2+3)*	37152.6	28277.7	40261.2	40867.5	42448.7	42861.2	43162.2
1	**ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ**	**6788.6**	**4138.0**	**7263.0**	**7490.0**	**7908.0**	**8071.0**	**8169.0**
1.1	**Գույքային հարկեր անշարժ գույքից**	**3271.5**	**1108.1**	**3222.0**	**3230.0**	**3242.0**	**3281.0**	**3289.0**
	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների համար	230.8	0.8	207.0	213.0	222.0	231.0	229.0
	Հողի հարկ	3040.7	1107.3	3015.0	3017.0	3020.0	3050.0	3060.0
1.2	**Գույքային հարկեր այլ գույքից**	**2797.1**	**2749.9**	**3461.0**	**3680.0**	**4026.0**	**4150.0**	**4200.0**
	Գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար	2797.1	2749.9	3461.0	3680.0	4026.0	4150.0	4200.0
1.3	**Ապրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման թույլտվության վճարներ**	**720.0**	**280.0**	**580.0**	**580.0**	**640.0**	**640.0**	**680.0**
	Տեղական տուրքեր	720.0	280.0	580.0	580.0	640.0	640.0	680.0
1.4	**Ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից այլ պարտադիր վճարներ**							
	Պետական տուրքեր							
1.5	**Այլ հարկային եկամուտներ**							

	Այլ հարկերից և պարտադիր վճարներից կատարվող մասհանումներ							
	Հողի հարկի և գույքահարկի գծով համայնքի բյուջե վճարումների բնագավառում բացահայտված հարկային օրենսդրության խախտումների համար հարկատուներից գանձվող տույժեր և տուգանքներ, որոնք չեն հաշվարկվում այդ հարկերի գումարների նկատմամբ							
2	**ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐ**	28271.2	22869.7	30895.0	31283.4	32428.3	32685.4	32894.6
2.1	**Ընթացիկ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ**							
2.2	**Կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ**							
2.3	**Ընթացիկ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ**	28271.2	22869.7	30895.0	31283.4	32428.3	32685.4	32894.6
ա)	Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ	28271.2	22869.7	30895.0	31283.4	32428.3	32685.4	32894.6
բ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող այլ դոտացիաներ							
գ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային							

	հատկացումներ (սուբվենցիաներ)							
դ)	ՀՀ այլ համայնքների բյուջեներից ընթացիկ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ							
2.4	**Կապիտալ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ**							
ա)	Պետական բյուջեից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)							
բ)	ՀՀ այլ համայնքներից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ							
3	ԱՅԼ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ*	**2092.8**	**1270.0**	**2103.2**	**2094.1**	**2112.4**	**2104.8**	**2098.6**
3.1	**Տոկոսներ**							
3.2	**Շահաբաժիններ**							
3.3	**Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ**							
	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	2074.2	1103.5	2103.2	2094.1	2112.4	2104.8	2098.6
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ							

	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետության և համայնքի սեփականությանը պատկանող հողամասերի կառուցապատման իրավունքի դիմաց գանձվող վարձավճարներ							
	Այլ գույքի վարձակալությունից մուտքեր							
3.4	**Համայնքի բյուջեի եկամուտներ ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից,** այդ թվում							
	Պետության կողմից ՏԻՄ-երին պատվիրակված լիազորությունների իրականացման ծախսերի ֆինանսավորման համար պետական բյուջեից ստացվող միջոցներ							
3.5	**Վարչական գանձումներ**							
	Տեղական վճարներ							
	Համայնքի վարչական տարածքում ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների օրինականացման համար վճարներ							
	Օրենքով սահմանված դեպքերում համայնքային հիմնարկների կողմից առանց տեղական տուրքի գանձման							

	մատուցվող ծառայությունների կամ կատարվող գործողությունների դիմաց ստացվող (գանձվող) վճարներ							
3.6	**Մուտքեր տույժերից, տուգանքներից**							
	Վարչական իրավախախտումների համար ՏԻՄ-երի կողմից պատասխանատվության միջոցների կիրառումից եկամուտներ							
	Մուտքեր համայնքի բյուջեի նկատմամբ ստանձնած պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման դիմաց գանձվող տույժերից							
3.7	**Ընթացիկ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ**							
3.8	**Կապիտալ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ**							
3.9	**Այլ եկամուտներ***	**18.6**	**166.5**					
	Համայնքի գույքին պատճառած վնասների փոխհատուցումից մուտքեր							
	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումներից մուտքեր		2000.0					
	Օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված՝ համայնքի բյուջեի մուտքագրման ենթակա այլ եկամուտներ	18.6	166.5	120.4	89.7	132.1	144.6	253.8

II.	**ՌՁ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՄՈՒՏՔԵՐ (1+2+3+4)**		**1182.6**						
1	**Հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր**								
	Անշարժ գույքի իրացումից մուտքեր								
	Շարժական գույքի իրացումից մուտքեր								
	Այլ հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր								
2	**Պաշարների իրացումից մուտքեր**								
3	**Բարձրարժեք ակտիվների իրացումից մուտքեր**								
4	**Չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր**								
	Հողի իրացումից մուտքեր		1182.6						
	Ոչ նյութական չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր								
III.	**ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲՅՈՒՋԵԻ ՀԱՎԵԼՈՒՐԴԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՄ ՊԱԿԱՍՈՒՐԴԻ (ԴԵՖԻՑԻՏԻ) ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ (Ա+Բ)**								
Ա.	**ՆԵՐՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ (1+2)**								
1	**ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ**								
1.1	**Արժեթղթեր**								
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր								
	-հիմնական գումարի մարում								

1.2	**Վարկեր**							
	-վարկերի ստացում							
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում							
1.3	**Փոխատվություններ**							
	-բյուջետային փոխատվությունների ստացում							
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում							
2	**ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ**							
2.1	**Բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն**							
	-համայնքային սեփականության բաժնետոմսերի և կապիտալում համայնքի մասնակցության իրացումից մուտքեր							
	-իրավաբանական անձանց կանոնադրական կապիտալում պետական մասնակցության, պետական սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքի (բացառությամբ հողերի), այդ թվում՝ անավարտ շինարարության օբյեկտների մասնավորեցումից առաջացած միջոցներից համայնքի բյուջե մասհանումից մուտքեր							
	-բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն							

	ձեռքբերում							
2.2	Փոխատվություններ							
	-նախկինում տրամադրված փոխատվությունների դիմաց ստացվող մարումներից մուտքեր							
	-փոխատվությունների տրամադրում							
2.3	Համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդը	9852.2	13358.5	1710.4	1824.6	1489.8	1246.7	1234.6
2.4	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցների տրամադրում վարչական մաս							
2.5	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցներից վարչական մաս տրամադրված միջոցների վերադարձ ֆոնդային մաս							
2.6	Համայնքի բյուջեի հաշվում միջոցների մնացորդները հաշվետու ժամանակահատվածում	13358. 5	1710.4	1824.6	1489.8	1246.7	123406	1204.6
	որից՝ ծախսերի ֆինանսավորմանը չուղղված համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդի գումարը							
Բ.	ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ							
1	ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ							
1.1	Արժեթղթեր							
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր							
	-հիմնական գումարի մարում							

1.2	**Վարկեր**							
	-վարկերի ստացում							
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում							
1.3	**Փոխատվություններ**							
	-փոխատվությունների ստացում							
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում							

***)**Վարչականբյուջեիպահուստայինֆոնդիցֆոնդայինբյուջեհատկացվողգումարըչիմտնումբյուջետայինընդհանուրեկամուտներիմեջ

Աղյուսակ 4. Համայնքի 2017-2021թթ. բյուջեն

(եկամտների և ծախսերիկանխատեսումը)

Եկամտի և ծախսի տեսակը	2015թ. տարեկանական	2017թ. կանխ.	*2015թ փաստ.նկատ %*	2018թ. կանխ.	*2015թ փաստ.նկատ %*	2019թ. կանխ.	*2015թ փաստ.նկատ %*	2020թ. կանխ.	*2015թ փաստ.նկատ %*	2021թ. կանխ.	*2015թ փաստ.նկատ %*
Ընդամենըեկամուտներ	37461.4	**40480.6**	**108.1**	**41383.2**	**110.5**	**42591.6**	**113.7**	**43688.6**	**116.6**	**45016.3**	120.2
Հարկայինեկամուտներ, որից	6063.0	6866.4	113.3	6987.6	115.2	7172.5	118.3	7437.4	122.7	7605.3	125.4
Հողիհարկ	3040.0	3025.8	99.5	3038.9	100.0	3041.8	100.0	3108.5	102.3	3128.4	102.9
Գույքահարկ	3023.0	3840.6	127.0	3948.7	130.6	4130.7	136.6	4328.9	143.2	4476.9	148.1
Տեղականտուրքեր	720.0	580.0	80.6	580.0	80.6	640.0	88.9	640.0	88.9	680.0	94.4
Պաշտոնականընթացիկ դրամաշն.	28278.4	**30634.2**	108.3	**31415.6**	**111.1**	**32313.8**	**114.3**	**33129.8**	117.2	34237.4	121.1
Այլեկամուտներ	2400.0	2400.0	100.0	**2400.0**	**100.0**	**2465.3**	**102.7**	**2481.4**	103.4	2493.6	103.9
Ոչֆինանսականակտիվներիիրացումիցմուտքեր											
Տարեսկզբիազատմնացորդ	9852.2	8431.6	85.6	**3215.4**	**32.6**	**4137.8**	**42.0**	4031.9	40.9	4124.7	41.9

որդ											
Ընդամենը	47313.6	**48912.2**	94.3	**44598.6**	**94.3**	**46729.4**	**98.8**	47720.5	100.9	49141.0	103.9
Ընդամենըծախսեր	47313.6	**48912.2**	94.3	**44598.6**	**94.3**	**46729.4**	**98.8**	47720.5	100.9	**49141.0**	103.9
Ընթացիկծախսեր, այդթվում	36657.2	35862.5	97.8	36774.5	100.3	37275.7	101.7	37773.8	103.1	40904.2	111.6
Տեղ. ինքնակառ. մարմնի, դրանցենթ-հիմն. աշխատ. աշխատավարձ	20143.0	21928.4	108.8	23487.3	116.6	24568.5	122.0	28123.8	139.6	29865.4	148.3
Ապրանքն. գնմաննծառ. վճ. ծախս	12780.2	8860.1	69.3	8107.2	.063.4	7542.2	59.0	14500.7	113.5	13962.6	109.3
Սուբսիդիաներ											
Դրամա-շնորհներ	284.0	624.0	220.0	624.0	220.0	716.0	252.0	760.0	261.6	826.0	290.1
Սոցիալականպաստներ	2500.0	3500.0	140.0	3800.0	152.0	360.0	144.0	3400.0	136.0	3500.0	140.0
Այլծախսեր	950.0	950.0	100.0	756.0	79.6	849.0	89.4	936.0	98.5	987.0	103.9
Ոչֆինանսականակտիվներիգծովծախսեր, այդթվում											
Հիմնականմիջոցներ	10656.4	13049.7	122.5	8124.1	76.2	9453.7	88.7	9946.7	93.3	8236.8	77.3

2.5. ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԽՈՉԸՆԴՈՏՆԵՐ ԵՎ ԴԺՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Համայնքի զարգացման առկա դժվարությունները ըստ ուղղությունների ներկայացված են ստորև.

1. Ակտիվ մշակութային և մարզական կյանքի կազմակերպումը՝երիտասարդության ներգրավմամբ,
2. Համայնքի կառուցապատումը, բարեկարգումը և կանաչապատումը, համայնքի աղբահանությունը և սանիտարական մաքրումը, կոմունալ տնտեսության աշխատանքների ապահովումը, ինչպես նաև համայնքային գերեզմանատան պահպանումը և գործունեության ապահովումը,

3. Համայնքում ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի զարգացմանը նպաստում, սպորտային հրապարակների և մարզական այլ կառույցների շինարարության իրականացում, հանգստի գոտիների ստեղծումը,
4. Բարեգործության խթանումը՝ համայնքում մշակութային, կրթական, գիտական, առողջապահական, մարզական, սոցիալական և այլ հաստատությունների հիմնադրման, ֆինանսավորման, ինչպես նաև դրանց ֆինանսական անկախության ապահովման նպատակով,

Վերը նշված հիմնահարցերի լուծման համար առկա դժվարությունները կապված են հիմնականում համայնքի եկամուտներից:: Համայնքը չունի անհրաժեշտ եկամուտներ՝իր առջև դրված հիմնահարցերը միանգամից լուծելուհ ամար:

2.6 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԵՎ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԻ , ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՍՊԱՍԵԼԻՔՆԵՐԻ (ՈՒԹՀՍ) ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ

Համայնքի ուժեղկողմերն են՝

Զարգացման համար համայնքն ունի բավարար մասնագիտական ներուժ,
Հաշվի առնելով համայնքի աշխարհագրական դիրքը՝ այն կարելի է դարձնել հանգստի, տուրիզմի և առողջարանային գոտի,
Համայնքի մայրաքաղաքին մոտ գտնվելը,
Երևան-Բուժական ճանապարհի լավ վիճակը,

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

Համայնքի թույ լկողմերնեն՝

Ոռոգման ջրի ներհամայնքային համակարգերի վատ վիճակը,
Գործազրկության առկայությունը և արտագնա աշխատանքի մեկնողների մեծ քանակը,
Աշխատատեղերի պակասը
Գիշերային լուսավորության բացակայությունը
Համայնքի գազաֆիկացված չլինելը

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Համայնքի զարգացման հնարավորություններն են՝

Մեծ քանակի և որակի աշխատուժի առկայությունը,

ՀԱՄԱՅՆՔԻՆ ՍՊԱՌՆԱՑՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՎՏԱՆԳՆԵՐԸ

Համայնքին սպառնացող հիմնական վտանգներնեն՝

գարնանային հեղեղումները,հակակարկտակայանների բացակայությունը
Գործազրկության մակարդակի աճը,

3. ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ ԵՎ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ

3.1 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՏԵՍԼԱԿԱՆ

Բուժականի տարածքային և տնտեսական զարգացման գործում կարևոր է հաշվի առնել համայնքի բնակչության հեռանկարային աճը, որը ելնում է համայնքի հեռանկարային տարածքային զարգացման հնարավորություններից:
Համայնքի զարգացման ռազմավարությունն է՝ բարեփոխումներ անցկացնելու ճանապարհով հետևողականորեն բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական, մշակութային և հանգստի պայմանները և, հաշվի առնելով համայնքի աշխարհագրական դիրքը, համայնքը դարձնել առողջարանայինգոտի, մաքուր, բարեկարգ, կանաչապատ և գրավիչ բնակավայր:
Զարգացման հիմնական ուղղությունների իրականացման գործընթացում խիստ կարևորվում է տեղական իշխանությունների, համայնքի բնակչության, քաղաքացիական հասարակության, լրատվամիջոցների և գործարարների համատեղ գործունեությունը, ինչպես նաև համագործակցությունը պետական կառավարման մարմինների և դոնոր կազմակերպությունների հետ:
Համայնքի կայուն զարգացման ցուցանիշներն են՝

- Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին (արտահայտված տոկոսով),
- Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճ,արտահայտված տոկոսով,
- Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխությունը (չպայմանավորված բնական աճով) նախորդ տարվա համեմատ, արտահայտված տոկոսով:

Ցուցանիշների արժեքները հինգ տարիների համար ներկայացված է աղյուսակ 5-ում:

Աղյուսակ 5. Համայնքի կայուն զարգացման ցուցանիշների կանխատեսվող արժեքները հինգ տարիների համար (2017-2021թթ.)

Հ/Հ	Ցուցանիշները	2017	2018	2019	2020	2021
1.	Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին (արտահայտված տոկոսով)	20.3 %	19%	18%	17%	16%
2.	Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճ,արտահայտված տոկոսով	9.5%	-19.6 %	-2.2 %	-2%	-1.3 %
3.	Համայնքումգրանցվածբնակիչներիթվիփոփոխությունը (չպայմանավորվածբնականաճով) նախորդտարվահամեմատ, արտահայտվածտոկոսով	1%	1.5%	1.7 %	2%	2.5 %

3.2 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

Առաջիկա 5 տարիներին համայնքի հիմնական նպատակներն են՝

Համայնքի մշակույթի տան կապիտալ վերանորոգումը և մշակութային կյանքի աշխուժացումը,
Մարզադաշտի բարեկարգումը և ապահովումը անհրաժեշտ գույքով և հարմարություններով,
Համայնքի փողոցների բարեկարգումը և գիշերային լուսավորության կառուցում
Սեյսմիկ ռիսկի գնահատման գործընթացը,
Համայնքի հանգստի գոտիների բարեկարգումը,

Աղյուսակ 6. Համայնքի կայուն զարգացման ցուցանիշների և հիմնական նպատակների կանխատեսվող արժեքներ (2017-2021թ.թ.)

Տրամաբանական մոդելի բաղադրիչ	2017	2018	2019	2020	2021
ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԿԱՅՈՒՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ					
1.Աղքատությանշեմիցցածր գտնվողընտանիքներիհարաբերությունըհամայնքիընտանիքներիընդհանուրթվին (արտահայտվածտոկոսով)	20.3%	19%	18%	17%	16%
2.Համայնքիսեփականեկամուտներիտարեկանաճ,արտահայտվածտոկոսով	9.5%	-5.8%	-2.7%	-2%	-1.3%
3.Համայնքումգրանցվածբնակիչներիթվիփոփոխությունընախորդտարվահամեմատ, արտահայտվածտոկոսով, չհաշվածհամայնքիբնակչությանփոփոխությունըբնականաճիպատճառով					
ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐ					
1.Ակտիվմշակութայինմարզականկյանքիկազմակերպումը՝երիտասարդություններ գրավմամբ					

1.1.Համայնքիմշակույթիտանկապիտալվերանորոգումընմշակութայինկյանքիաշխուժացում					
2. Համայնքիկառուցապատումը, բարեկարգումընկանաչապատումը, համայնքիաղբահանությունընսանիտարականմաքրումը, կոմունալտնտեսությանաշխատանքներիապահովումը, ինչպեսնաևհամայնքայինգերեզմանատանպահպանումընգործունեությանապահովումը					
2.2. Համայնքիփողոցներիբարեկարգում					
2.3. Բակայինտարածքներիբարեկարգումնուասֆալտապատում					
2.4. Ոռոգմանցանցիհիմնանորոգումնուվերակառուցում					
2.5.Համայնքիհանզստիգոտուվերականգնում					
3.Համայնքիկոմունալտնտեսությանաշխատանքներիկազմակերպում, համայնքիսեփականությունհամարվողբնակելիտներիևոչբնակելիտարածքների, հանրակացարանների, վարչականշենքերիևայլշինություններիպահպանումը, շահագործումը, կազմակերպումէղրանցնորոգումը					
3.6. Բազմաբնակարանշենքերիտանիքներիկապիտալվերա					

նորոգում					
4.Համայնքումֆիզիկականկ ուլտուրայինսպորտիզարգա ցմանընպաստում, սպորտայինհրապարակներ իհմարզականայլկառույցնե րիշինարարությանիրական ացում, հանգստիգոտիներիստեղծո ւմը					
4.7. Համայնքիմարզադպրոցիկա ռուցում					
5. Բարեգործությանխթանումը ` համայնքումմշակութային, կրթական, գիտական, առողջապահական, մարզական, սոցիալականևայլհաստատ ություններիհիմնադրման, ֆինանսավորման, ինչպեսնաևդրանցֆինանսա կանանկախությանապահով մաննպատակով					
5.8. Եկեղեցուկառուցմանաշխա տանքներ					
5.9.էներգախնայողությանեւ վերականգնվողէներգետիկ այիծրագրերիիրագործում					

Նշված խնդիրների լուծման նպատակով նախատեսվող ծրագրերը ներկայացված են ծրագրի անձնագրերում:

1.2.3.4.5.

2. ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ N1

Համայնքի մշակույթի տան կապիտալ վերանորոգումը և մշակութային կյանքի աշխուժացումը

<table>
<tr><td>Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը</td><td colspan="7"></td></tr>
<tr><td rowspan="4">Ծրագրի անմիջական նպատակ՝
Ակտիվ մշակութային և մարզական կյանքի կազմակերպումը՝ երիտասարդության ներգրավմամբ</td><td colspan="7"></td></tr>
<tr><td rowspan="3">Ցուցանիշներ</td><td>Ելակետային արժեք</td><td colspan="5">Թիրախային արժեքներ</td></tr>
<tr><td>2016</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="8">Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ</td><td colspan="7"></td></tr>
<tr><td rowspan="3">Ցուցանիշներ</td><td>Ելակետային արժեք</td><td colspan="5">Թիրախային արժեքներ</td></tr>
<tr><td>2016</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="7"></td></tr>
<tr><td rowspan="3">Ցուցանիշներ</td><td>Ելակետային արժեք</td><td colspan="5">Թիրախային արժեքներ</td></tr>
<tr><td>2016</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Ծրագրի հիմնական գործողությունները՝
Մշակույթի տան կապիտալ վերանորոգում</td><td colspan="7">1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ
1.1.
1.2.

2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ
2.1.
2.2.</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի բյուջեն</td><td colspan="7">Ընթացիկ ծախսեր՝ 0 դրամ
Կապիտալ ծախսեր՝ 18.000 հազար դրամ
Ընդհանուր բյուջեն՝</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ</td><td colspan="7">Դոնորների ներգրավվում</td></tr>
</table>

Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ֆինանսների առկայություն
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչներ
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018թ. -2021թ
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Համայնքի բնակչության ակտիվ հանգստի և ժամանցի կազմակերպման ,որակի բարելավման,տարբեր տեսակի մշակութային միջոցառումների կազմակերպման հնարավորության ստեղծում:

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ N2

Համայնքի մարզադաշտի բարեկարգում

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը							
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ **Ակտիվ մշակութային և մարզական կյանքի կազմակերպումը՝ երիտասարդության ներգրավմամբ**							
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	2.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. 1.2. 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. 2.2.						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 0 դրամ Կապիտալ ծախսեր՝ 1500,0 հազար դրամ						

	Ընդհանուր բյուջեն՝ 1500,0 հազար դրամ
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ֆինանսական միջոցների առկայություն
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017թ-2021թ
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Երիտասարդության և սպորտի դերի բարձրացում,երիտասարդությանը սպորտով զբաղվելու հնարավորության բարձրացում:

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N 3

Համայնքի փողոցների բարեկարգում և գիշերային լուսավորության կառուցում

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը							
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Ապրելակերպի որակի բարելավվում, բարեկեցության որակի բարձրացում							
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	2.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. 1.2. 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1.						

	2.2.
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 0 դրամ Կապիտալ ծախսեր՝ 12000.0 հազար դրամ Ընդհանուր բյուջեն՝ 12000.0 հազար դրամ
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ֆինանսական ապահովվածություն
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017թ- 2021 թ
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Ազգաբնակչության համար բարեկեցիկ պայմանների ստեղծում,անվտանգության ապահովվում, հանցագործության դեպքերի կանխում:

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ N4

Սեյսմիկ ռիսկի գնահատում

<table>
<tr><td>Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը</td><td colspan="7"></td></tr>
<tr><td rowspan="4">Ծրագրի անմիջական նպատակ՝
Բնակչության անվտանգության մակարկաղի բարելավվում</td><td colspan="7"></td></tr>
<tr><td rowspan="3">Ցուցանիշներ</td><td>Ելակետային արժեք</td><td colspan="5">Թիրախային արժեքներ</td></tr>
<tr><td>2016</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="8">Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ</td><td colspan="7">1.</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Ցուցանիշներ</td><td>Ելակետային արժեք</td><td colspan="5">Թիրախային արժեքներ</td></tr>
<tr><td>2016</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="7">2.</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Ցուցանիշներ</td><td>Ելակետային արժեք</td><td colspan="5">Թիրախային արժեքներ</td></tr>
<tr><td>2016</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. 1.2. 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. 2.2.
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 0 դրամ Կապիտալ ծախսեր՝ 8000.0 հազար դրամ Ընդհանուր բյուջեն՝ 8000.0 հազար դրամ
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ֆինանսական առկայություն
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017թ-2021թ
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Սեյսմիկ ռիսկի գնահատման քարտեզի ձեռքբերում

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ N5

Հանգստի գոտիների բարեկարգում

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը							
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ **Ակտիվ մշակութային և մարզական կյանքի կազմակերպումը՝երիտասարդության ներգրավմամբ**							
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	2.						
		Ելակետային	Թիրախային արժեքներ				

	Ցուցանիշներ	ն արժեք					
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. 1.2. 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. 2.2.						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 0 դրամ Կապիտալ ծախսեր՝ 10000.0 հազար դրամ Ընդհանուր բյուջեն՝ 10000.0 հազար դրամ						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Դորոն կազմակերպություններ						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ֆինանսական առկայություն						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017թ-2021թ						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Տուրիզմի զարգացման ,ակտիվ հանգստի,ժամանցի համար բարենպաստ պայմանների ստեղծում:						

4. ՀԶԾ-Ի ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄ

Համայնքի յուրաքանչյուր տարվա բյուջեի նախագծի կազմման ծրագրային հիմքը ՀԶԾ-ում համապատասխան տարվա համար նախատեսված ոլորտային և բնակավայրային ծրագրերնեն, որոնց իրականացման համար հաշվարկվել են ֆինանսավորման համապատասխան աղբյուրներ և ծախսեր: Գործնականում, ՀԶԾ-իիրականացումը հանգում է հիմնականում (չհաշված ֆինանսավորման այլ աղբյուրների հաշվին նախատեսված ծրագրերը) համայնքի գալիք հինգ տարիների բյուջեների կատարմանը:
Բուժական համայնքի ՀԶԾ-Ի ֆինանսավորումն ամփոփված էԱղյուսակ 7-ում:

Աղյուսակ 7. ՀԶԾ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ
(Բուժական համայնք)
(2017-2021 թթ.)

Պարտադիր խնդիր	Բյուջետա-վորված միջոցներ	Ծրագրի կատարումն ըստ տարիների					Ֆինանսավորման աղբյուրներ						Ծախսերի դասեր		Ֆինանսավորման կարգավիճակ			
		2017	2018	2019	2020	2021	Համայնքի սեփական եկամուտներ	Ներքին պաշտոնական դոնորներ	Արտաքին պաշտոնական դոնորներ	Բարեգործություն/նվիրատվություն	Պետություն-համայնք-մասնավոր հատված համագործակցու-թյուն	Այլ աղբյուրներ	Ընթացիկ ծախսեր	Կապիտալ ծախսեր	Ֆինանսավորումն առկա է	Ֆինանսավորման շուրջ ընթանում են բանակցություններ	Ներկայացվել է ֆինանսավորման	Ֆինանսավորման հայտը մերժված չէ
1.Համայնքի մշակույթի տան կապիտալ վերանորոգումը և մշակութային կյանքի աշխուժացում	18000.0հազ.	0	0	2000	16000			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2.Համայնքի փողոցների բարեկարգում, և գիշերային լուսավորության կառուցում	12000.0հազ	1000	1000	10000														

3.Համայնքի հանգստի գոտու բարեկարգում	10000.0հազ	1000	2000	2000	2000	3000												
4. Համայնքի մարզադաշտի բարեկարգում	1500.0հազ	500	1000															
5. սեյսմիկ ռիսկի գնահատում	8000.0հազ					8000												

5. ՀԶԾ-Ի ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ

ՀԶԾ-ի ներքին մոնիթորինգն իրականացվելու է ՀՀԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-ի կողմից յուրաքանչյուր տարին մեկ անգամ:
ՀԶԾ-ի մոնիթորինգն իրականացվելու է ըստ ոլորտային ծրագրերի ու միջոցառումների աշխատանքների կատարման ցուցանիշների:
Աղյուսակ8-*ում* ներկայացված է ՀԶԾ-ում ներառված ծրագրերի միջոցառումների մոնիթորինգի և գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման ձևանմուշը:

Աղյուսակ8. Մ Ո Ն Ի Թ Ո Ր Ի Ն Գ Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր

Բուժական ՀԱՄԱՅՆՔ
(_______________ թվականներ)

Տրամաբանական մոդելի բաղադրիչ	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2016)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2017)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2017)	Ցուցանիշի կանխատեսողական (2017)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2018)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2018)	Ցուցանիշի կանխատեսողական (2018)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2019)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2019)	Ցուցանիշի կանխատեսողական (2019)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2020)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2020)	Ցուցանիշի կանխատեսողական (2020)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2021)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2021)	Ցուցանիշի կանխատեսողական (2021)	Տվյալների հավաքագրման պարբերականություն: Կիսամյակային	Տվյալների հավաքագրման պարբերականություն: Տարեկան	Ցուցանիշի ստացման աղբյուր	Ցուցանիշի ստացման մեթոդ
ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԿԱՅՈՒՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ																				
1.Աղքատությանշեմիցցածրգտնվողընտանիքներիհարաբերությունըհամայնքիընտանիքներիընդհանուրթվին (արտահայտված տոկոսով)																		X	Մարզպետա-րաններ	Փաստաթղթային ուսումնասիրություն/հարցազրույց
2.Համայնքիսեփականեկամուտներիտարեկանաճ, արտահայտված տոկոսով																		X	Համայնքա-պետարան	Փաստա-թղթային ուսումնա-սիրություն
3.Համայնքումգրանցվածբնակիչներիթվիփոփոխությունընախորդտարվահամեմատ, արտահայտված տոկոսով, չհաշվածհամայնքիբնակչությանփոփոխություններըծնականաճիպատճառով																		X	ՀՀ Ոստիկանութ-յուն	Հարցում
ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐ																				

1.Ակտիվմշակութայիննմարզականկյանքիկազմակերպումը՝երիտասարդություններգրավմամբ																				
1.1.Համայնքիմշակույթիտաննկապիտալվերանորոգումընմշակութայինկյանքիաշխուժացում																		X	Համայնքա-պետարան	Փաստա-թղթային ուսումնա-սիրություն
2. Համայնքիկառուցապատումը, բարեկարգումընկանաչապատումը, համայնքիաղբահանությունընսանիտարականմաքրումը, կոմունալտնտեսությանաշխատանքներիապահովումը, ինչպեսնաևհամայնքայինգերեզմանատանպահպանումընգործունեությանապահովումը																				
2.2. Համայնքիփողոցներիբարեկարգում																		X	Համայնքա-պետարան	Փաստա-թղթային ուսումնա-սիրություն
2.3. Բակայիններածքներիբարեկարգումնուասֆալտապատում																		X	Համայնքա-պետարան	Փաստա-թղթային ուսումնա-սիրություն
2.4. Ոռոգմանցանցիհիմնանորոգումնուվերակառուցում																		X	Համայնքա-պետարան	Փաստա-թղթային ուսումնա-

																				սիրություն
2.5.Համայնքիհանգստիգոտուվերականգնում																		X	Համայնքա-պետարան	Փաստա-թղթային ուսումնա-սիրություն
3.Համայնքիկոմունալտնտեսությանաշխատանքներիկազմակերպում, համայնքիսեփականությունհամարվողբնակելիտներինոչբնակելիտարածքների, հանրակացարանների, վարչականշենքերինայլշինություններիպահպանումը, շահագործումը, կազմակերպումէդրանցնորոգումը																				
3.6. Բազմաբնակարանշենքերիտանիքներիկապիտալվերանորոգում																		X	Համայնքա-պետարան	Փաստա-թղթային ուսումնա-սիրություն
4.Համայնքումֆիզիկականկուլտուրայինսպորտիզարգացմանընպաստում, սպորտայինհրապարակներինմարզականայլկառույցներիշինարարությանիրականացում, հանգստիգոտիներիստեղծումը																				

4.7. Համայնքիմարզադպրոցիկառուցում																		X	Համայնքա-պետարան	Փաստա-թղթային ուսումնա-սիրություն
5.Բարեգործությանխթանումը՝ համայնքումմշակութային, կրթական, գիտական, առողջապահական, մարզական, սոցիալականնայլ հաստատություններիհիմնադրման, ֆինանսավորման, ինչպեսնաևդրանցֆինանսականանկախությանապահովմաննպատակով																				
5.8. Եկեղեցուկառուցմանաշխատանքներ																		X	Համայնքա-պետարան	Փաստա-թղթային ուսումնա-սիրություն
5.9.էներգախնայողությանեւվերականգնվողէներգետիկայիծրագրերիիրագործում																		X	Համայնքա-պետարան	Փաստա-թղթային ուսումնա-սիրություն

ԵԶՐԱՓԱԿՈՒՄ

ՀԶԾ-ն հանդիսանալու է համայնքի գալիք հինգ տարիների գործունեության ուղեցույցը: 2017-2021թթ. ընթացքում ՀԶԾ-ում ընդգրկված ծրագրերի իրականացմանն են ուղղված լինելու համայնքի ՏԻՄ-երի ջանքերն ու աշխատանքը՝ մոբիլիզացնելով համայնքի ֆինասնական, մարդկային և նյութական ռեսուրսների ողջ պոտենցիալը: ՀԶԾ-ի իրագործումը հնարավորություն կտա քայլ առ քայլ մոտենալ հեռվում նշմարվող այն ցանկալի տեսլականին, որպիսին ցանկանում է տեսնել համայնքը նրա յուրաքանչյուր բնակիչ: ՀԶԾ-ում տեղ գտած դրույթները լինելու են այն ծրագրային հիմքը, որի վրա հենվելով կազմվելու է համայնքի յուրաքանչյուր տարվա բյուջեն:

Ծրագիրը հաջողությամբ իրագործելու համար ՏԻՄ-երը պետք է սերտորեն և արդյունավետ համագործակցեն պետական կառույցների, միջազգային դոնոր կազմակերպությունների և այլ շահագրգիռ կողմերի և կառույցների հետ:

ՀԶԾ-ի իրականացման հսկողությունը և ներքին վերահսկողությունը կիրականացնեն համայնքի ղեկավարը և համայնքի ավագանին: ՀԶԾ-իներքինվերահսկողությանարդյունքներըկներկայացվենհամայնքիավագանու՝իզիտություն:

Յուրաքանչյուր հաջորդ տարի կկատարվի ՀԶԾ-ի իրականացման նախորդ տարվա արդյունքների ուսումնասիրություն, ամփոփում, ձեռքբերումների գնահատում և թերությունների բացահայտում: Նախորդ տարվա արդյունքների հիման վրա համապատասխան ուղղումներ և լրացումներ կկատարվեն մնացյալ տարիների ծրագրերում:

ՀիմնվելովՀԶԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության վերաբերյալ համայնքի ավագանու կայացրած որոշման վրա, ՀԶԾ-ի վերանայման անհրաժեշտության դեպքում, համայնքի ղեկավարը ՀԶԾ-ում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու վերաբերյալիրն (կամ) համայնքի ավագանու անդամներից ստացված բոլոր առաջարկությունները ներկայացնում է համայնքի ավագանու քննարկմանը և հաստատմանը:

Համայնքի ավագանու անդամի(անդամների) առաջարկած այն փոփոխությունները և (կամ) լրացումները, որոնք ավելացնում են ՀԶԾ-ի իրականացման ծախսերը, համայնքի ավագանու որոշմամբ ընդունվում են միայն համայնքի ղեկավարի եզրակացության առկայությամբ և ավագանու նիստին ներկա անդամների ձայների երկու երրորդով:

ՀԶԾ-ի փոփոխությունները և (կամ) լրացումները, ավագանու հաստատումից հետո, հրապարակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով: